

۱۹: وجود خط مشی مدون در خصوص وجین منابع اطلاعاتی

دستورالعمل و خط‌مشی وجین منابع اطلاعاتی (کتابخانه بیمارستان امام خمینی کرمانشاه)

۱. هدف

هدف از این خط‌مشی، بهینه‌سازی مجموعه کتابخانه، تضمین دسترسی به اطلاعات دقیق و به‌روز (Based-Evidence)، آزادسازی فضای فیزیکی و ارتقای کارایی دسترسی به منابع چاپی و الکترونیکی در محیط بیمارستانی است.

۲. تعریف وجین

وجین عبارت است از حذف سیستماتیک منابعی که به دلیل کهنگی، عدم کاربرد، جایگزینی با نسخه‌های جدید یا آسیب‌دیدگی شدید، دیگر برای اهداف بیمارستان و آموزش کادر درمان کارایی ندارند.

۳. معیارهای وجین (قانون CREW)

در این کتابخانه از مدل استاندارد CREW (Continuous Review, Evaluation, and Weeding) استفاده می‌شود. منابعی که دارای شرایط زیر باشند جهت وجین بررسی می‌شوند:

- ✓ **قدمت و کهنگی (Misleading):** کتاب‌های حوزه پزشکی، پرستاری و علوم پیراپزشکی که بیش از ۵ سال از تاریخ انتشار آن‌ها گذشته باشد (مگر در موارد کلاسیک و تاریخی که ارزش آرشیوی دارند).
- ✓ **عدم استفاده (Ugly):** منابعی که طبق آمار امانت یا ثبت استفاده در کتابخانه، بیش از ۳ سال هیچ‌گونه مراجعه‌ای نداشته‌اند.
- ✓ **جایگزینی (Superseded):** وجود نسخه‌های جدیدتر و ویراست‌های به‌روزتر (مثلاً ویراست‌های قدیمی کتاب‌های مرجع مثل Harrison's یا Nelson).
- ✓ **وضعیت فیزیکی (Worn):** منابعی که دچار پارگی شدید، نقص در صفحات، آلودگی یا آسیب‌های قارچی هستند که امکان ترمیم ندارند.
- ✓ **دقت علمی:** منابعی که مطالب آن‌ها توسط پیشرفت‌های علمی جدید نقض شده و ممکن است برای درمان بیمار خطرناک یا گمراه‌کننده باشند.

۴. فرآیند اجرایی

- ✓ **شناسایی:** مسئول کتابخانه لیست منابع دارای شرایط وجین را تهیه می‌کند.
- ✓ **ارزیابی متخصصین:** لیست تهیه‌شده برای گروه‌های آموزشی یا پزشکان ارشد هر بخش ارسال می‌شود تا نظر خود را در خصوص نیاز یا عدم نیاز به منبع اعلام کنند.
- ✓ **تصمیم‌گیری:** تصمیم نهایی بر عهده کمیته کتابخانه یا مدیریت بیمارستان خواهد بود.
- ✓ **حذف از سامانه:** منابع وجین شده باید از فهرست (Catalog) کتابخانه حذف و وضعیت آن‌ها در نرم‌افزار کتابخانه به‌روزرسانی شود.
- ✓ **امحا یا واگذاری:** منابع وجین شده به دلیل حساسیت‌های پزشکی، نباید به افراد غیرمتخصص اهدا شوند. منابع باطل‌شده یا به بخش بازیافت کاغذ سپرده می‌شوند و یا در صورت امکان به کتابخانه‌های مناطق محروم (با ذکر عدم تایید علمی مطالب کهنه) اهدا می‌گردند.

۵. موارد استثنا

آثار تاریخی و نادر پزشکی که بخشی از میراث بیمارستان هستند.